

Nr 819

Av herrar Larsson i Umeå och Löfgren, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 57, med förslag till förordning angående ändrad lydelse av 4 § förordningen den 3 juni 1960 (nr 258) om utjämningskatt å vissa varor.

(Lika lydande med motion nr 667 i Första kammaren)

I proposition nr 57 föreslås att den nuvarande utjämningskatten på vissa livsmedelsvaror — choklad- och konfektyrvaror, wafers och biscuits — den 1 juli 1966 höjs från 50 till 60 öre per kg.

Utjämningskatten, som infördes år 1960, utgår på såväl inhemsk produktion som import. De medel som skatten inbringrar användes till prisutjämningsbidrag till inhemska producenter. Prisutjämningsbidragen syftar till att kompensera producenterna för de högre priser i förhållande till världsmarknadspriset som på grund av jordbruksregleringen finns på vissa varor — socker, glykos, fettvaror, mjöl och mjölk — vilka används som råvaror vid tillverkningen av de skattebelagda varorna. Genom detta regelsystem har man för Sveriges del underlättat den i EFTA-konventionen förutsedda tullavtrappningen på nämnda livsmedelsvaror.

Avsikten har varit att utjämningskatten i stort sett skall täcka kostnaderna för det införda lågprissystemet. Under den femårsperiod, som skatten hittills varit i funktion, har man mer än väl lyckats härmed, vilket framgår av följande tabell:

<i>Budgetår</i>	<i>Utjämningskatt</i> milj. kr.	<i>Prisutjämningsbidrag</i> milj. kr.
1960/61	28,5	24,1
1961/62	38,6	32,8
1962/63	41,1	39,9
1963/64	40,1	25,8
1964/65	41,1	37,2
Summa för femårsperioden	189,4	159,8

Femårsperioden ger således ett överskott på ca 30 milj. kr. Världsmarknadspriset på råvarorna är bestämmande för vilken skatteprocent för utjämningskatten som behövs för att skatten skall täcka prisutjämningsbidraget.

Bihang till riksdagens protokoll 1966. 4 saml. Nr 819—824

gen. Med hänsyn framför allt till de fallande sockerpriserna beräknas förhållandet mellan skatt och bidrag utvisa ett underskott på 9—10 milj. kr. under innevarande budgetår och 11 milj. kr. eller mer under nästkommande budgetår. Den föreslagna höjningen av utjämningskatten, 10 öre per kg, avser att täcka underskottet budgetåret 1966/67. Härvid bör emellertid bemärkas att, även de uppskattade underskotten för innevarande och nästkommande budgetår inräknade, uppvisar redovisningen från skattens tillkomst ett betydande överskott.

Beräkningarna rörande världsmarknadspriset på socker och dettas inverkan på förhållandet mellan utjämningskatt och prisutjämningsbidrag är mycket ovissa. Vi vill hänvisa till kommerskollegiums remissyttrande i anledning av det förslag från kontrollstyrelsen, som ligger till grund för propositionen. I yttrandet anföres bl. a.:

Kontrollstyrelsen föreslog i februari 1963 en höjning av skatten från 50 till 65 öre per kilogram under hänvisning till befarad förlust på prisutjämningsystemet. Budgetåret 1963/64 visade emellertid sedermera trots oförändrad skatt ett överskott av mer än 14 milj. kronor beroende på kraftigt höjt världsmarknadspris för socker. Med hänsyn till de internationella strävandena att stabilisera sockerpriset på en avsevärt högre nivå än f. n. anser kollegium att försiktighet bör iakttas i fråga om åtgärder avsedda att korrigera ett läge som grundar sig på nuvarande låga priser. Som kollegium i sitt yttrande över kontrollstyrelsens framställning den 22 februari 1963 uttalade bör någon justering uppåt av skatten icke övervägas förrän det under en längre tid visat sig att skattebeloppet icke täcker de utbetalade prisutjämningsbidragen.

Kommerskollegium avstyrker förslaget om en höjd utjämningskatt.

Vi vill från vår sida kraftigt understryka att höjningar eller sänkningar av råvarupriserna inte bör ge utslag i form av höjning eller sänkning av utjämningskatten, om de inte med betydande säkerhet kan antagas vara av långsiktig natur. Vi finner det mot bakgrund härav vara fullt riktigt att de förhållandevis höga sockerpriser som tidvis rått under de gångna åren inte fått medföra att utjämningskatten sänkts. FN:s sockerkonferens i Genève har, enligt vad som remissvägen framhållits, diskuterat en stabilisering av sockerpriserna på en nivå som är dubbelt så hög som nuvarande sockerpriser.

Av flera skäl avstyrker vi således i nuvarande läge en höjning av skatten. Frågan får tas upp till förnyad prövning när säkrare bedömningsunderlag föreligger.

Det bör slutligen anmärkas att en höjning av utjämningskatten — även om denna höjning får antagas vara förenlig med EFTA-konventionen — kan förutsättas bli till viss nackdel för Sverige i EFTA-samarbetet och de fortsatta europeiska marknadssträvandena. Även med hänsyn till nuvarande handelspolitiska läge bör skatten icke i onödan förändras.

Med hänvisning till ovanstående motivering hemställes,
att riksdagen måtte

1. avslå Kungl. Maj:ts proposition nr 57 angående höjd
utjämningskatt,

2. i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa att frågan om en
höjning av utjämningskatten tas upp till förnyad prövning
när säkrare bedömningsunderlag föreligger rörande socker-
prisernas långsiktiga utveckling.

Stockholm den 29 mars 1966

Sigvard Larsson (fp)

Sigfrid Löfgren (fp)